

Guia docent

Identificació de l'assignatura

Assignatura / Grup	11585 - Fonaments Científics de la Psicologia Sanitària / 1
Titulació	Màster Universitari de Psicologia General Sanitària
Crèdits	3
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx / Edifici
Francesc Xavier Bornas Agustí xavier.bornas@uib.cat	09:00	12:00	Dimarts	17/09/2019	17/12/2019	014/IUNICS
	16:00	18:00	Dimecres	05/02/2020	13/05/2020	014/IUNICS
Mateu Servera Barceló mateus@uib.es	Cal concertar cita prèvia amb el/la professor/a per a fer una tutoria					

Contextualització

L'assignatura pertany al mòdul bàsic "Fonaments científics i professionals de la Psicologia Sanitària" i s'imparteix en el primer semestre del primer any del màster.

Professorat:

Xavier Bornas i Agustí. Dept. de Psicologia (UIB).

Mateu Servera Barceló. Dept de Psicologia (UIB).

Requisits

Competències

Específiques

- * CE1. Adquirir, desenvolupar i posar en pràctica un concepte de salut integral, on tinguin cabuda els components biopsicosocials de la mateixa, d'acord amb les directrius establertes per l'OMS
- * CE8. Conèixer el marc d'actuació del psicòleg general sanitari i saber derivar al professional especialista corresponent.
- * CE12. Conèixer en profunditat la naturalesa psicològica del comportament humà, així com els factors socials i biològics que poden afectar-lo.
- * CE13. Conèixer en profunditat la naturalesa psicològica dels trastorns del comportament humà.

Guia docent

- * CE14. Conèixer en profunditat els factors psicosocials associats als problemes de salut i malaltia.

Genèriques

- * CB6. Posseir i comprendre coneixements que aportin una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament i / o aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.
- * CB10. Posseir les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant d'una manera que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma
- * CG1. Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seva capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seva àrea d'estudi.

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el màster a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/master/comp_basiques/

Continguts

Continguts temàtics

1. La salut Mental i la intervenció psicològica basada en l'evidència.
 - 1.1. Concepte de Salut Mental i prevenció.
 - 1.2. El Psicòleg General Sanitari en la Salut Mental.
 - 1.3. La psicologia és una ciència: intervencions basades en l'evidència.
2. Les opcions pràctiques per avaluar el canvi clínic per als Psicòlegs Generals Sanitaris.
 - 2.1. Probabilitat estadística vs grandària de l'efecte del canvi en mostres petites amb dissenys pre-post.
 - 2.2. Sensibilitat al canvi i Diferència Mínima Clínicament Significativa (DMCS): com avaluar les respostes individuals als canvis en mostres petites.
 - 2.2.1. Mètodes basats en criteris externs.
 - 2.2.2. Mètodes basats en distribucions: fiabilitat i validesa del canvi.
 - 2.2.3. Mètodes basats en la grandària de l'efecte.
3. Fonaments científics de la Psicologia Clínica.
 - 3.1. L'actitud científica: més enllà de l'Estadística.
 - 3.2. Problemes conceptuals i metodològics.
 - 3.3. Bases científiques de la intervenció psicològica.
 - 3.4. Protocols i factors inespecífics en la intervenció psicològica
4. La conceptualització dels trastorns mentals i els factors implicats en el seu desenvolupament.
 - 4.1. El DSM-5 i la CIE-11 ja no estan sols: alternatives al diagnòstic en salut mental.
 - 4.2. Factors de risc i de protecció dels trastorns mentals en la infància.
 - 4.3. Vulnerabilitat genètica i influències ambientals: la epigenètica.

Guia docent

4.4. Vulnerabilitat psicobiològica i temperamental

Metodologia docent

La metodologia docent es basarà en classes expositives dels continguts de l'assignatura, si cal amb suport de material escrit o audiovisual. Es fomentarà la participació de l'alumnat i s'avaluarà. A l'apartat corresponent s'ha seleccionat que l'avaluació de la participació serà a través de "proves orals" però també s'inclouran activitats escrites (el programa no permet la selecció de dues opcions). Cada estudiant podrà presentar un màxim de 3 activitats escrites i amb un màxim de 250 paraules per activitat.

Activitats de treball presencial (1,2 crèdits, 30 hores)

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Classes en grup gran	Grup gran (G)	Exposició del contingut de cada tema per part del professorat, debats i participació de l'alumnat.	27
Avaluació	Examen	Grup gran (G)	Examen basat en el plantejament de qüestions breus on es valorarà l'adquisició de coneixements i la capacitat de raonament.	3

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informarà els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Aula digital.

Activitats de treball no presencial (1,8 crèdits, 45 hores)

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Estudi i treball individual	Assimilar i acomodar els coneixements rebuts i preparar les proves d'avaluació.	45

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

L'avaluació es farà a través de dos procediments: un examen de coneixements i continguts de l'assignatura (40% de la qualificació final) i la participació de l'estudiant (60% de la qualificació final). La participació podrà ser oral (preguntes, respostes o reflexions) durant les classes i amb activitats escrites. Hi haurà un màxim de 3

Guia docent

activitats escrites que podrà lliurar cada estudiant (màxim 250 paraules per activitat). L'avaluació d'aquestes activitats es farà en funció de la seva qualitat (p.ex. una resposta que reflecteixi comprensió es considerarà de més qualitat que si reflecteix només memorització; una pregunta sobre algun aspecte històric no es valorarà tant com una pregunta de caire conceptual; una reflexió basada en la literatura científica existent té més qualitat que una reflexió feta "sobre la marxa"; etc.). En el cas dels blocs 1, 2y 4 del temari el professorat podrà donar lectures, referències o recursos webs sobre els que reflexionar i fer els escrits.

Cada activitat obtindrà una puntuació entre 0 (qualitat mínima) i 10 (qualitat màxima). El promig de les puntuacions obtingudes serà el 90% de la nota de participació de l'estudiant. El 10% restant correspondrà a la participació oral a classe.

Frau en elements d'avaluació

D'acord amb l'article 33 del Reglament acadèmic, "amb independència del procediment disciplinari que es pugui seguir contra l'estudiant infractor, la realització demostradorament fraudulenta d'algun dels elements d'avaluació inclosos en guies docents de les assignatures comportarà, a criteri del professor, una menysvaloració en la seva qualificació que pot suposar la qualificació de «suspens 0» a l'avaluació anual de l'assignatura".

Classes en grup gran

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Proves orals (no recuperable)
Descripció	Exposició del contingut de cada tema per part del professorat, debats i participació de l'alumnat.
Criteris d'avaluació	Valorara a través de participació oral i escrita com s'explica a la introducció de l'apartat d'Avaluació.

Percentatge de la qualificació final: 60%

Examen

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves de resposta breu (recuperable)
Descripció	Examen basat en el plantejament de qüestions breus on es valorarà l'adquisició de coneixements i la capacitat de raonament.
Criteris d'avaluació	Es valorarà l'adquisició dels coneixements i continguts de l'assignatura i la capacitat reflexiva i integradora.

Percentatge de la qualificació final: 40%

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Bibliografia bàsica

- Bornas, X. (2016). *Psicopatologia i caos*. Madrid: Bubok Publishing (www.bubok.es).
- Bornas, X. & Noguera, M. (2002). Bases científicas de la Terapia de Conducta: nuevas propuestas para un viejo problema. *Revista Internacional de Psicología Clínica y de la Salud*, 2 (1), 9-24.
- Harvey, A. G., & Gumpert, N. B. (2015). Evidence-based psychological treatments for mental disorders: Modifiable barriers to access and possible solutions. *Behaviour Research and Therapy*, 68, 1-12. doi: 10.1016/j.brat.2015.02.004
- Montero, M., Iraurgi, I., Matellanes, B., & Montero, J. (2015). Uso del índice de cambio fiable en la evaluación de la efectividad de intervenciones clínicas: aplicación en un programa formativo en asma. *Atención Primaria*, 47(10), 644-652. doi: 10.1016/j.aprim.2014.12.007

Guia docent

Ronald L. Wasserstein, Allen L. Schirm & Nicole A. Lazar (2019) Moving to a World Beyond “p0.05”, *The American Statistician*, 73:sup1, 1-19, DOI: 10.1080/00031305.2019.1583913 To link to this article: <https://doi.org/10.1080/00031305.2019.1583913>

Zahra, D. & Hedge, C. (2010) The reliable change index: Why isn't it more popular in academic psychology?. *Psychology Postgraduate Affairs Group Quarterly*, 76, 14-19

Bibliografia complementària

Friedman, H. S. (2011). *The Oxford Handbook of Health Psychology*. Oxford (Uk): Oxford University Press.

Altres recursos

Retire statistical significance: <https://www.nature.com/articles/d41586-019-00857-9>

